

— (A budapesti tótok.) A be nem avatottak aligha tudják, hogy a tót nemzetiségi mozgalma nemcsak a felvidéken dühög, hanem itt az ország szívében, a teljesen magyarnak tartott Budapesten is, ahol ma-holnap nevezetes tót központ fog kialakulni. A fővárosban sok ezer tót lakik, különösen a nyolcadik és kilencedik kerületben; itt végzi közép és főiskolai tanulmányait több száz tót ifju s itt jelennek meg a tót lapok is, amelyek a leg-erősebb élesztői a tót nemzetiségi aspirációknak.

A budapesti tótság hatalmas egyesületeket tart fenn s ezeknek keretében folyik az ugynevezett „nemzeti munka“. Legelső ezek között a „Slovensky Spolok“ (Tót Egyesület), amely a legintenzívebb és a legveszedelmesebb működést fejt ki. Saját helyisége is van a Bérkocsis-utca 3. számú házban, amely különösen az itt tanuló tót ifjuság látogatott találkozó helye. Hogy mennyire metelyező hatása van az ifjuságra az bizonyításra nem szorul. Ami jót a tót ifjuba a magyar iskola belenevel, azt ez az egyesület kiveri belőle és mindeniket tót agitátorrá képezi ki. Ennek illusztrálásául bemutatunk egy képet a Tót Egyesület életéből. Az egyesületnek irodalmi osztálya a nyári szünet után most tartotta alakuló gyűlését a tagoknak, az ifjuságnak, a vendégeknek szokatlanul élénk részvételével. Ez alkalommal tíz szerb diák is eliatogatott középük s ott szerb nemzeti dalokat énekelt. Az elnök megnyitójában ismertette az osztály mult ciklusát s ebből tudtuk meg, hogy tizenégy ülést tartottak, több estélyt rendeztek amelyeken irodalmi műveket adtak elő, szónokoltak és vitáztak sokféle kérdésről. Megejtették a választásokat s a tisztikarba főiskolai tanulók is kerültek. Végül Stefának Antal, az itteni Slovensky Dennik szerkesztője mondott a megjelentekhez buzdító beszédet. Beszél a tanuló ifjuság kötelességeiről. A diák mindenekelőtt tanuljon, vizsgálatait rendszeren rakja le. E mellett azonban bőségesen van ideje a nemzeti munkára, az egyesületi életben való részvételre, különösen a tót nyelv ápolására, irodalmi művelésre. A tót diáknak lelkesednie kell minden szépért és jóért s a nemzetiségi eszme legyen az ő második evangéliuma.

Nem csoda, hogy az ilyen buzdító beszéd a jelenvolt diákokra mély hatást tett s hogy azok meg is fogadják a szónok tanácsait. Különös jelenség, hogy a mult tanévben pl. a felvidéken sok tanulót csaptak ki a középiskolákból, tót érzelmeik és hazafiatlan viselkedésük miatt, Budapesten ellenben senki sem törődik ezzel mert az általános hit az, hogy itt a tanuló ifjuság lelkét semmiféle nemzetiségi veszély sem fenyegeti. Pedig a valóság ennek éppen az ellenkezőjét igazolja. Jó volna, ha az érdekelt tényezők néha-néha betekintenének a Tót Egyesület Bérkocsis-utcai otthonába; az ott tapasztaltak legalább meggyőznék őket a veszedelem komolyságáról s a gyors cselekvés szükségességéről.

A budapesti tót nemzetiségi életben nagy szerepet játszik továbbá az ugynevezett „Kriván-asztaltársaság“. Mennyire élénk ez iránt is az itteni tótok érdeklődése, igazolja pl. a most tartott szüreti mulatsága is. Több száz tót vett azon részt, úgy hogy a Práter-utcai Böhm-féle vendéglőt és kerthelyiségét zsufolásig megtöltötték, amely — mondanunk sem kell — hangos volt a tót szótól, a tót „nemzeti dalok“-tól. Hasonlókép látogatottak a „Kath. tót munkásegység“, a „Tót kőművesek szervezetének“ összejövetelei, mulatságai, előadásai is, amelyeken a tót ujságok riporterei örömmel állapítják meg azt a reánk nézve szomorú tény, hogy a magyar fővárosban mennyire előrehalad a tót nyelv, a tót nemzetiségi érzés. És még ők panaszkodnak a magyarosítás erőszakosságáról! (Sz.)

		Iktatószáma:
Budapestre vonatkozó ujságcikkek		
Oszályozás		
Szerző	Sz.	
Cím	Budapesti tótok.	
Forrás:	Pesti hírlap.	
(Hely)	1913	1/24.
	(Idő)	(Köt. v. füz.)
Idő	1913	
Személy		
Tárgy		

323. (439Bp) (=91.872)

323.1 1913